

taler, medens det jo dog havde været naturligt, at man havde ladet det indtægtgivende lokale Telefonvæsen støtte den langvejs Betjening. Her har Statstelegrafens dog været saa heldig, at den i 1920 fik overladt den sønderjydske lokale Telefonbetjening, hvilket saa nogenlunde har hjulpet paa Statstelegrafens Balance. Nu er der her i Virkeligheden Tale om noget lignende. Den aviatiske Radiotjeneste, der skal besørge Meldinger til Flyvervæsenet, og den meteorologiske Tjeneste, som skal ordne Vejrberetningerne Landet over, eller Oprettelsen af Radiopejlestationen for Søfarten er der intet privat Initiativ ude efter; dér holder det sig ganske tilbage. Det maa Statstelegrafens gerne faa, det giver jo kun megen Udgift og ringe Indtægt. Men med Hensyn til Rundtelefonien, Radiospredningen, som i det forløbne Halvaar, hvor Staten har haft den i sin Haand, har vist sig at være en god Indtægtskilde, var det private Initiativ straks paa Færde. Jeg maa derfor fraraade, at man ændrer — dette være ogsaa sagt med Hensyn til de fremsatte Bemærkninger om Formen for dette Lovforslag —, hvad man enstemmigt vedtog i 1923, at Staten havde Eneret paa Anlæg og Drift af Radiotelefoner. Under Hensyn til denne Lov har jeg ikke kunnet forme det foreliggende Lovforslag, der i Virkeligheden er et Spørgsmaal om Bevilling, paa anden Maade, naar jeg da ikke vilde lægge hele Spørgsmaalet over til det private Initiativ.

Man har under Omtalen af det private Initiativ sagt, at Statstelegrafens manglede Teknik, den var ikke paa Højde med den tekniske Kundskab paa dette Omraade. Jeg har fra aldeles autoritativ Kilde Udtalelser om, at Statstelegrafens har saa fine Radioingeniører, som der overhovedet findes her hjemme, og som der findes andetsteds i Europa; Statstelegrafens skal og maa have dem til at passe sin øvrige Radiotjeneste, og fraregnet de tekniske Mangler ved Stationerne, som ikke har kunnet afhjælpes, fordi Ordningen kun gjaldt for et halvt Aar, men som det er nærværende Lovforslags Opgave at raade Bod paa, er Teknikken ogsaa fra alle Sider, der har Kendskab dertil, anerkendt for at være god; vi har saaledes i dette Halvaar paa Købmagergade faaet installeret et Senderlokale, der af kyndige anses for at være et af de fineste i Europa. Det er Stationer, vi mangler, men naar de kommer, skal det hele nok blive fuldt ud godt. Man kan selvfølgelig sagtens med Held forsøge at lave Agitation mod den nuværende Radiospredning, naar man und-

lader samtidig at fortælle, at det jo selvfølgelig er denne Mangel paa Stationer, der har været afgørende. Og dernæst er Forholdet jo dette, at et privat Selskab — hvis man vil tænke sig et saadant — heller ikke kunde undgaa at skulle bruge Statstelegrafens, dens Ledninger og Kabler, og navnlig er det karakteristisk, at i ingen af de Planer om et privat Selskab, der har foreligget, har der manglet en Bestemmelse om, at det var Staten, Statstelegrafens, der skulde inddrive Lytterafgiften, med andre Ord skulde sikre Selskabet dets Indtægter; det har man fra alle Sider været enig om, at det maatte Staten tage sig af, saa vilde det private Initiativ gerne være med. Nu er her for en Gangs Skyld Tale om en god Forretning at gøre for Staten, selvfølgelig forstaaet saaledes, at Statstelegrafens for sin Del af Virksomheden kun skal have, hvad der svarer til dens Driftsudgifter og Udgifter til Forrentning og Amortisation. Men selvfølgelig støtter det alligevel Statstelegrafens Økonomi, bl. a. fordi Statstelegrafens til manuelt Arbejde endnu har overtalligt Personale, som man her kan faa Anvendelse for. Naar man saa tillige i det foreliggende Lovforslag har truffet en saadan Ordning med Hensyn til den foreslaaede Statsdrift, at Radiospredningen gennem Radioraadets Besørgelse af Programtjenesten ordnes paa en til alle Sider hensyntagende Maade og med fuld Frihed for Initiativet — det glædede mig, at det ærede Medlem Hr. Ibsen erkendte, at han ogsaa ventede, et saadant Radioraad kunde vise Initiativ —, og det endelig samtidig er saaledes, at alt, hvad der indbetales af Afgift, gaar til Radiospredningen, saaledes at jo flere Penge der kommer ind, des bedre Kunst, saa tror jeg ikke, man med Held kan stille noget privat Selskabs Overtagelse af denne Sag op imod den her i det foreliggende Lovforslag foreslaaede Ordning. Jeg tilføjer, at Staten jo ogsaa er ganske anderledes neutral lige over for Fabrikationsinteresser — og dem er der som bekendt mange af indenfor Radioindustrien —, end et privat Selskab maaske vilde kunne klare det, hvortil kommer, at det antagelig vil være saadanne Fabrikationsinteresser, der skulde skaffe den Kapital, som et privat Selskab skulde bruge.

Hvad man nu end imidlertid mener om det private Initiativ, om man ikke er ganske enig med mig i disse Betragtninger, som jeg her har fundet det rigtigt at fremsætte, saa tror jeg dog, man kan være enig om, at det private Initiativ i hvert Fald denne Gang har forpasset det rette Tidspunkt, og at Afgørelsen i Virkeligheden blev